

DE RINGMUSSCHEN.

ENIGEN tijd geleden vestigde ik de aandacht er op, dat in onze buurt de ringmusch langzamerhand tot de zeldzaamheden is gaan behooren. Men is gewoon de ringmusch als even algemeen te beschouwen als de huismusch en soms wordt hij zelfs aangeduid als nog overvloediger en schadelijker dan deze laatste. Ook is hij broederlijk met de huismusch op de zwarte lijst gekomen, die onze vogelwet ontsiert en die in sommige opzichten een bedenkelijke disharmonie vertoont tusschen wetenschap, logica en wetgeving.

Twintig jaar geleden was de ringmusch in Kennemerland vrij algemeen. Maar in één opzicht week hij al duidelijk van de huismusch af, hij was een echte zomergast, werd 's winters weinig gezien en kwam in April op den voorjaars trek. Destijds nam hij ook met groote geestdrift bezit van de nestkastjes, waarin wij gaarne mooier en interessanter vogels wenschten, totdat wij ontdekten, dat de ringmusch aan mooiheid en belangwekkendheid ook eigenlijk niets te wenschen overliet. Ik was tenminste altijd in mijn schik met de twee of drie ringmusschparen, die bij mij hun tenten wilden opslaan.

Maar nu heb ik al in geen vier jaar ringmusschen in mijn tuin gehad en mijn burens in hun bijna honderd nestkastjes ook geen enkele. In het eerst had ik daar niet zoo heel erg op gelet, maar sinds 1918 kijk ik hier naar ringmusschen uit en kan slechts hun afwezigheid constateeren. Van sommige vrienden in verschillende deelen van het land kreeg ik bericht, dat ook daar de ringmusch schaarsch begint te worden en dat geeft mij aanleiding, om nog eens de aandacht op dit verschijnsel te vestigen en onze lezers te verzoeken, dit jaar eens goed op de ringmusschen te letten en hier den uitslag van hun onderzoek mede te deelen.

Het is niet te veronderstellen, dat het dier ons verlaten zou hebben tengevolge van de Zwarte Lijst. Er is hier en daar wel een oorlog tegen de musschen gevoerd met premies en zelfs met officieele opmontering van overheidswege, maar ik geloof niet, dat die schermutselingen zoo'n ingrijpende uitwerking kunnen hebben. Ook weet ik, dat in het Noorden van Groningen en Friesland de wetenschap bestaat, dat knotwilgen musschen aanlokken, en dat zijn dan de in holen broedende ringmusschen. En in verband hiermee vermijdt men dan daar het telen van knotwilgen langs wegranden en slootkanten. Deze maatregel is werkelijk veel doeltreffender dan schieten en vangen, maar wanneer daarginds aan de Waddenzee een enkele boer de broedgelegenheid beperkt, dan kan dat toch moeilijk invloed uitoefenen op den ringmusschenstand in Holland.

Het zal nu moeten blijken, of het verschijnsel van plaatselijken aard is of niet. In ieder geval, hier in Kennemerland zijn de ringmusschen zeer belangrijk achteruit gegaan. Misschien hebben wij hier alweer te doen met den noodlottigen invloed van het voorjaar van 1917. Opzettelijke maatregelen tegen de ringmusschen zijn hier, voor zoover ik weet nergens genomen. Trouwens, de gewone musschen

worden ook met rust gelaten, hoewel die in de villatuinen de „aardiger” vogels verdringen en nog al eens een zaaiseltje bederven.

Ge kent de ringmusch voldoende. 't Is een musch met een zeer mooi effen gekleurd dof chocolabruin schedeltje en met een witten ring met zwarte kern achter het oog.

JAC. P. THJSSE.

CHIMOPHILA UMBELLATA PURSH.

Een nieuwe plant voor de Nederlandsche Flora.

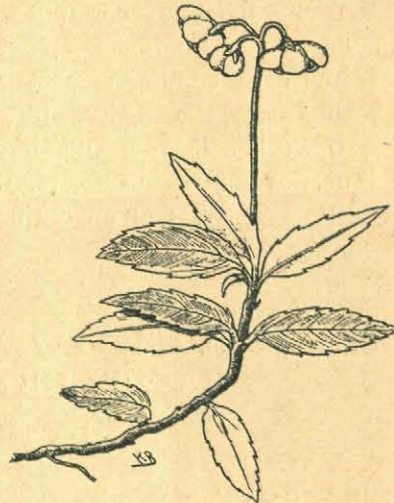

WOENSDAG 21 Juli op een wandeling in het bosch van Bredius bij Bussum, dat zoo langzamerhand geheel in een park gaat veranderen, werd deze plant door mij langs een der hoofdwegen ontdekt. Het stuk bosch in kwestie, dat langs dezen weg ligt, is nog van het oorspronkelijke karakter, bestaat uit oude dennen, beuken, eiken en heeft een normalen ondergroei. Ik wist hier een plek waar ik voor vijf jaar *Monotropa Hypopitys* in enkele exemplaren gevonden had en wilde die opzoeken. Ze stonden er werkelijk weer en nu in grooter aantal, en terwijl ik zoo rondkijk zie ik een *Pirola*-achtige plant staan, van een type, dat ik in 't geheel niet wist thuis te brengen. Er waren nog twee exemplaren, doch die bloeiden niet.

De determinatie bracht mij later direct op *Chimophila umbellata* Pursh. of *Chimaphila umbellata* (L.) Nutt. zooals hij ook wel genoemd wordt.

Het is een *Pirolacee* met lancetvormige, scherp gezaagde en kort gesteelde bladeren, welke dik en glanzend zijn en in een paar kransen aan den stengel zitten. De bloemen staan in een overhangend scherm; bij mijn exemplaar ten getale van drie, doch de flora's geven van drie tot zes op. De kleur is wit, hoewel in Garcke's flora rozenrood staat opgegeven. Hermann noemt ook wit als bloemkleur.

En nu de vraag: „Moeten wij deze plant als een nieuwe indigeen beschouwen, of hebben wij met een ontsnapte tuinplant te doen? Ik ben overtuigd, dat er hier niet aan te twijfelen valt, of we hebben een echt wilde plant voor ons. De groeiplaats toch, in een typisch boschgedeelte, al ligt het dan ook vlak langs een weg, te midden van *Monotropa*, spreekt hier al voor. Verder heb ik geïnformeerd of *Chimophila* misschien ook een kweekplant is, doch dit schijnt niet het geval te zijn. Als we de groeiplaatsen van deze plant nagaan, dan

Chimophila.